

Š i f r a k a n d i d a t a :

--

Državni izpitni center

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

UMETNOSTNA ZGODOVINA

Izpitsna pola 1

Ponedeljek, 6. junij 2022 / 90 minut (60 + 30)

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.

Konceptni list je na perforanem listu, ki ga kandidat pazljivo iztrga.

Izpitsni poli je priložena barvna priloga.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani).

Izpitsna pola je sestavljena iz dveh delov, dela A in dela B. Časa za reševanje je 90 minut. Priporočamo vam, da za reševanje dela A porabite 60 minut, za reševanje dela B pa 30 minut.

Izpitsna pola v delu A vsebuje 5 nalog polodprtga tipa, od katerih izberite in rešite 4, v delu B pa 3 naloge odprtga tipa, od katerih izberite in rešite eno. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 80, od tega 60 v delu A in 20 v delu B.

Vse slike so v priloženi barvni prilogi.

V preglednicah z "x" zaznamujte, katere naloge naj ocenjevalec oceni. Če tega ne boste storili, bo ocenil prve štiri naloge, ki ste jih reševali v delu A, in prvo nalogo, ki ste jo reševali v delu B.

Del A				
1.	2.	3.	4.	5.

Del B		
6.	7.	8.

Rešitve pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom v izpitno polo v za to predvideni prostor **znotraj okvirja**.

Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapisi na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami. Osnutek naloge dela B, ki ga lahko napišete na konceptni list, se pri ocenjevanju ne upošteva.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 24 strani (1–24), od tega 3 prazne. Barvna priloga ima 12 strani (25–36).

M 2 2 1 5 6 1 1 1 0 2

3/36

Konceptni list

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

Konceptni list

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

5/36

Prazna stran

OBRNITE LIST.

DEL A

1. naloga: Arhitektura v prazgodovini in starem veku

- 1.1. Okrog 3000 let pr. n. št. se v Evropi pojavi prva monumentalna arhitektura. Poimenujte kulturo, ki ji pripada ta arhitektura, in obdobje.

Kultura: _____

Obdobje: _____

(1)

Arhitektura na sliki 1.1 je sestavljena iz vseh treh oblik, značilnih za to kulturo. Navedite dve takšni oblici in ju razložite.

(2)

Zakaj so take vrste stavb gradili ravno iz kamna?

(1)
(4 točke)

- 1.2. Za najstarejšo stavbo v celoti narejeno iz klesanega kamna in obsežnejšo načrtovano arhitekturno prostorsko zasnovo velja kompleks na slikah 1.2 in 1.2a. Poimenujte arhitekturo in njeno nahajališče.

(1)

Kako strokovno imenujemo prostorsko zasnovo tega kraja glede na njegovo namembnost?

(1)

(1)

Zapišite eno oblikovno značilnost te stavbe ali arhitekturnega kompleksa.

(1)

Ime avtorja te zasnove je najstarejše danes znano ime kakšnega umetnika. Obkrožite ga.

A Sinuhe

B Snefru

C Narmer

D Imhotep

(1)
(4 točke)

- 1.3. Uporaba velikih kamnitih klad je značilna za kulturo na slikah 1.3, 1.3a, 1.4, 1.5 in 1.5a. Ime je dobila po mestu na slikah 1.3 in 1.3a. Poimenujte jo in zapišite, po katerih mitoloških bitijih je poimenovana gradnja, razvidna na sliki 1.4.

Kultura: _____

Mitološka bitja: _____
(2)

Kaj simbolno ponazarja kiparska upodobitev na sliki 1.4?

(1)
(3 točke)

- 1.4. Zasnovi mesta na slikah 1.3 in 1.3a imenujemo akropola. Predstavite dve značilnosti tega mesta.

(2 točki)

- 1.5. V neposredni bližini mesta so monumentalne grobnice, kot je tista na slikah 1.5 in 1.5a. Predstavite oblikovne značilnosti v zasnovi te arhitekture.

(2 točki)

2. naloga: Umetnost in čas bolezni

- 2.1. Na sliki 2.1 je upodobljen vladar, čigar vladavino je zaznamovala epidemija kuge. To pa je tudi čas, ko se izoblikujejo vidne značilnosti umetnosti, ki je trajala več stoletij. Poimenujte vladarja in obdobje umetnosti.

Vladar: _____

Obdobje: _____ (1)

Zapišite dve vsebinski značilnosti vladarske podobe na sliki 2.1.

(2)

V tem času se v upodabljanju izoblikuje nov lepotni ideal v oblikovanju figure. Navedite dve oblikovni značilnosti upodobitve na sliki 2.1.

2.2. Epidemije so vplivale tudi na nastanek motivov ali umetnin, kot sta na slikah 2.2 in 2.3. Poimenujte motiv in razložite njuno vsebino.

Slika 3.3:

Motiv:

Vsebina: _____

Slika 2.3:

Motiv: _____

Vsebina: _____

(2)

Delo na sliki 2.2 se nahaja *in situ*. Navedite njegovo nahajališče.

(1)
(5 točk)

- 2.3. Epidemije velikokrat niso prizanesle niti umetnikom. Žrtev takšne epidemije je tudi avtor dela na sliki 2.4. V portret na sliki 2.4 je vključil temo/motiv, ki govori o krhkosti človeškega življenja. Poimenujte ta motiv in ga razložite ob danem primeru.

(2)

Zapišite dve skupni značilnosti portretov na slikah 2.1 in 2.4.

(1)
(3 točke)

- 2.4. Oseba na detaju slike 2.5a po nekaterih razlagah predstavlja enega izmed simptomov bolezni sifilisa. S pomočjo identifikacije dveh glavnih protagonistov na sliki razložite, kako se ta interpretacija navezuje na dani motiv.

(2 točki)

3. naloga: Gotsko slikarstvo

3.1. Na sliki 3.1 je prikazana alegorija z naslovom Učinki dobre vlade. Pojasnite, kaj pomeni izraz alegorija v likovni umetnosti.

(1)

Katero znano toskansko mesto je upodobljeno na sliki 3.1? Obkrožite črko pred pravilnim odgovorom.

- A Firence B Arezzo C Lucca D Siena E San Gimignano F Pisa

(1)

Katere učinke dobre vlade prepoznote na sliki 3.1?

(1)

Katera neposredno spoznavna motiva prepoznote na sliki 3.1?

(2)
(5 točk)

(2)
(5 točk)

3.2. Določite vrsto slikarstva glede na podlago na slikah 3.2., 3.3. in 3.4.

Slika 3.2:

Slika 3.3: [Zaglavlje](#) i [članak](#) s [preporučljivim](#) i [nepreporučljivim](#) [linkovima](#).

Slika 3.4: _____ (3 točke)

3.3. Kateri motiv prepoznote na sliki 3.2? Opišite ga.

(1 točka)

(1 točka)

3.4. Poimenujte avtorja slike 3.3.

(1)

Avtor slike 3.3 velja za prelomnega v kasnejšem razvoju slikarstva. Z dvema navedbama razložite, zakaj.

(2)
(3 točke)

3.5. Kaj prikazuje slika 3.4?

(1)

Pojasnite, zakaj sliko 3.4 uvrščamo v t. i. gotski realizem in v mednarodni gotski slog.

Gotski realizem:

(1)

Mednarodni gotski slog:

(1)
(3 točke)

4. naloga: Velike osebnosti od antike do renesanse

4.1. Podoba na sliki 4.1 predstavlja portret Aleksandra Velikega. Kako je ta veliki vojskovodja upodobljen na sliki 4.1?

(1)

(1)

Zakaj se negoya podoba pojavlia tudi na kovancih?

(1)

(1)

Z njegovo smrtjo se začenja zadnje obdobje grške antike. Katero?

(1)
(3 točke)

(1)
(3 točke)

4.2. Natančno določite tip portreta na sliki 4.2.

Predstavite dve značilnosti kipa na sliki 4.2.

(2)

(2)

S čím je nakazan niegov božii izvor?

(1)
(4 točke)

4.3. Na sliki 4.3 je upodobljen sveti Frančišek Asiški. Zakaj ga štejemo med velike osebnosti?

(1)

(1)

Večkrat ga je upodobil znameniti srednjeveški slikar. Navedite, v katerem umetnostnem obdobju sta živila.

(1)
(2 točki)

- 4.4. Na sliki 4.4 je portret velikega nizozemskega humanista Erazma Rotterdamskega. Z dvema navedbama opišite, kako se v tej upodobitvi kaže veličina njegovega duha.

(2 točki)

- 4.5. Določite kiparsko zvrst in nalogu umetnine na sliki 4.5.

Zvrst: _____

Naloga: _____
(1)

Upodobljeni je Krištof Ravbar. Iz atributov razberite njegov družbeni položaj.

(1)

To kiparsko delo uvrščamo v obdobje renesanse na Slovenskem. Napišite eno oblikovno značilnost upodobitve na sliki 4.5.

(1)
(3 točke)

- 4.6. V tej nalogi so vse velike osebnosti moški. Zakaj menite, da je tako?

(1 točka)

5. naloga: Renesančno kiparstvo

5.1. V katero obdobje italijanske renesanse spadajo dela na slikah 5.1, 5.2 in 5.3?

Slika 5.1: Prikaz podataka o vremenu i klimi u Srbiji

Slika 5.2: A horizontal line representing the mean or true value. Two vertical error bars extend from this line at different widths to represent the range of a confidence interval. The left bar is wider than the right bar, indicating a larger standard deviation or sample size for the left group.

Slika 5.3: _____

(3 točke)

5.2. Naštejte tri oblikovne značilnosti renesančnega kiparstva, ki jih lahko prepozname na slikah 5.1 in 5.3.

(3 točke)

5.3. Na obeh kipihs na slikah 5.1 in 5.3 je upodobljena ista oseba. Kdo je ta oseba in v kateri zgodbi nastopa?

(2)

(2)

Ta oseba pa je s tem dve kipoma upodobljena na različna načina. Navedite dve razlike.

(2)

(2)

Zakaj je bil ta motiv v renesančnih Firencah tako priljubljen?

(1)
(5 točk)

(1)
(5 točk)

5.4. Katera dva neposredno spoznavna motiva so obudili italijanski renesančni kiparji? Pomagajte si slikama 5.1 in 5.4.

(1 točka)

5.5. Predstavite tri oblikovne značilnosti manierističnega kiparstva.

(3 točke)

DEL B

6. naloga

Oglejte si umetniško delo na sliki 6.1 in ga predstavite:

1. Zapišite ime umetnika ali skupine (razen če gre za anonimnega umetnika ali anonimno skupinsko delo), naslov umetniškega dela (pri arhitekturi pa njegovo ime in kraj, kjer stavba stoji), vsaj približen čas nastanka, tehniko ali material, približno velikost in delo slogovno opredelite. (4 točke)
2. Razčlenite oblikovne značilnosti dela (oblikovanje telesnosti, oblikovanje prostora (perspektiva), kompozicija, barve, svetloba, tekstura ...; pri kiparstvu in arhitekturi še prostornina, masa, struktura ...) tudi glede na njegove materialne značilnosti in posebnosti v tehnično-obrtni izvedbi. (3 točke)
3. Razčlenite vsebinske značilnosti dela (ikonografski motiv, tema, sporočilo ...). (3 točke)
4. Navedite okoliščine nastanka umetnine, umetniške vplive in pomen za umetnost. (3 točke)
5. Primerjajte delo na sliki 6.1 s tistim na sliki 6.2 glede na vsebino in obliko. Poudarite tako podobnosti kot razlike. (5 točk)
6. Primerjalno opredeljite svoj odnos do obeh del. (2 točki)

Skupaj 20 točk

Odgovarjajte tako, da navajate elemente naloge v zaporedju, danem v vprašanjih. Oblikujte besedilo v smiselnih povezanih povedih. Izogibajte se splošnim opredelitvam. Besedilo naj bo dolgo od 200 do 350 besed (približno eno do tri strani).

7. naloga

Oglejte si umetniško delo na slikah 7.1 in 7.1a ter ga predstavite:

1. Zapišite ime umetnika ali skupine (razen če gre za anonimnega umetnika ali anonimno skupinsko delo), naslov umetniškega dela (pri arhitekturi pa njegovo ime in kraj, kjer stavba stoji), vsaj približen čas nastanka, tehniko ali material, približno velikost in delo slogovno opredelite.
(4 točke)
2. Razčlenite oblikovne značilnosti dela (oblikovanje telesnosti, oblikovanje prostora (perspektiva), kompozicija, barve, svetloba, tekstura ...; pri kiparstvu in arhitekturi še prostornina, masa, struktura ...) tudi glede na njegove materialne značilnosti in posebnosti v tehnično-obrtni izvedbi.
(3 točke)
3. Razčlenite vsebinske značilnosti dela (ikonografski motiv, tema, sporočilo ...).
(3 točke)
4. Navedite okoliščine nastanka umetnine, umetniške vplive in pomen za umetnost.
(3 točke)
5. Primerjajte delo na slikah 7.1 in 7.1a s tistim na slikah 7.2 in 7.2a glede na vsebino in obliko. Poudarite tako podobnosti kot razlike.
(5 točk)
6. Primerjalno opredelite svoj odnos do obeh del.
(2 točki)

Skupaj 20 točk

Odgovarjajte tako, da navajate elemente naloge v zaporedju, danem v vprašanjih. Oblikujte besedilo v smiselnopovezanih povedih. Izogibajte se splošnim opredelitvam. Besedilo naj bo dolgo od 200 do 350 besed (približno eno do tri strani).

8. naloga

Oglejte si umetniško delo na sliki 8.1 in ga predstavite:

1. Zapišite ime umetnika ali skupine (razen če gre za anonimnega umetnika ali anonimno skupinsko delo), naslov umetniškega dela (pri arhitekturi pa njegovo ime in kraj, kjer stavba stoji), vsaj približen čas nastanka, tehniko ali material, približno velikost in delo slogovno opredelite.
(4 točke)
2. Razčlenite oblikovne značilnosti dela (oblikovanje telesnosti, oblikovanje prostora (perspektiva), kompozicija, barve, svetloba, tekstura ...; pri kiparstvu in arhitekturi še prostornina, masa, struktura ...) tudi glede na njegove materialne značilnosti in posebnosti v tehnično-obrtni izvedbi.
(3 točke)
3. Razčlenite vsebinske značilnosti dela (ikonografski motiv, tema, sporočilo ...).
(3 točke)
4. Navedite okoliščine nastanka umetnine, umetniške vplive in pomen za umetnost.
(3 točke)
5. Primerjajte delo na sliki 8.1 s tistim na sliki 8.2 glede na vsebino in namen ter obliko. Poudarite tako podobnosti kot razlike.
(5 točk)
6. Primerjalno opredeljite svoj odnos do obeh del.
(2 točki)

Skupaj 20 točk

Odgovarjajte tako, da navajate elemente naloge v zaporedju, danem v vprašanjih. Oblikujte besedilo v smiselnopovezanih povedih. Izogibajte se splošnim opredelitvam. Besedilo naj bo dolgo od 200 do 350 besed (približno eno do tri strani).

Številka izbrane naloge: _____

M 2 2 1 5 6 1 1 1 2 0

M 2 2 1 5 6 1 1 1 2 1

21/36

Viri slik v barvni prilogi (k Izpitni poli 1)

- Slika 1.1: https://media.wired.com/photos/5f242edda921878bfc89db23/191:100/w_1280,c_limit/. Pridobljeno: 23. 4. 2021.
- Slika 1.2: <https://tinyurl.com/3jmubnvy>. Pridobljeno: 20. 4. 2020.
- Slika 1.2a: <https://i.pinimg.com/originals/91/91/1b/91911ba6977cfac331e33e0793046a61.jpg>. Pridobljeno: 24. 1. 2021.
- Slika 1.3: <https://tinyurl.com/43fmu7ns>. Pridobljeno: 23. 4. 2021.
- Slika 1.3a: <https://i.pinimg.com/originals/2b/08/a5/2b08a5daa0207e9def5b7e54797a68d7.jpg>. Pridobljeno: 23. 4. 2021.
- Slika 1.4: <https://tinyurl.com/rjj47xbp>. Pridobljeno: 22. 2. 2015.
- Slika 1.5: H. W. Janson in A. F. Janson, History of Art, Thames and Hudson, London, 1997.
- Slika 1.5a: <https://tinyurl.com/y5szr463>. Pridobljeno: 16. 11. 2020.
- Slika 2.1: <https://tinyurl.com/zvjjz2w9>. Pridobljeno: 4. 6. 2020.
- Slika 2.2: S. Bernik idr., Umetnost na Slovenskem od prazgodovine do danes, Mladinska knjiga, Ljubljana, 1998.
- Slika 2.3: <http://www.independent.co.uk/incoming/article8755043.ece/alternates/w620/5594906.jpg>. Pridobljeno: 24. 2. 2015.
- Slika 2.4: <https://tinyurl.com/mkd3dace>. Pridobljeno: 23. 4. 2021.
- Slika 2.5: S. Zuffi, One Thousand Years of Painting: An Atlas of Western Painting from 1000 to 2000 a. d., David & Charles, Newton 2004.
- Slika 2.5a: <https://tinyurl.com/27t728m4>. Pridobljeno: 23. 4. 2021.
- Slika 3.1: <https://tinyurl.com/654p2e76>. Pridobljeno: 23. 4. 2021.
- Slika 3.2: <https://tinyurl.com/tvdmdhbw>. Pridobljeno: 4. 6. 2020.
- Slika 3.3: H. W. Janson in A. F. Janson, History of Art, Thames and Hudson, London, 1997.
- Slika 3.4: <https://tinyurl.com/y47yda82>. Pridobljeno: 8. 6. 2020.
- Slika 4.1: www.gardenofpraise.com/ibdalex.htm. Pridobljeno: 21. 5. 2013.
- Slika 4.2: <http://www.the-art-minute.com/wp-content/uploads/2012>. Pridobljeno: 2. 5. 2015.
- Slika 4.3: M. Levey, Zgoščena zgodovina slikarstva od Giotta do Cézanna, DZS, Ljubljana, 1969.
- Slika 4.4: <https://tinyurl.com/p3esn3wv>. Pridobljeno: 21. 5. 2013.
- Slika 4.5: <http://www.dedi.si/dediscina/>. Pridobljeno: 13. 3. 2015.
- Slika 5.1: H. W. Janson in A. F. Janson, History of Art, Thames and Hudson, London, 1997.
- Slika 5.2: H. W. Janson in A. F. Janson, History of Art, Thames and Hudson, London, 1997.
- Slika 5.3: https://www.mosleyart.com/uploads/1/2/8/5/12853355/871429571_orig.jpeg. Pridobljeno: 22. 4. 2021.
- Slika 5.4: H. W. Janson in A. F. Janson, History of Art, Thames and Hudson, London, 1997.
- Slika 6.1: M. Hollingsworth, Umetnost v zgodovini človeštva, DZS, Ljubljana, 1993.
- Slika 6.2: <https://tinyurl.com/ht2f7b9c>. Pridobljeno: 4. 6. 2020.
- Slika 7.1: H. W. Janson in A. F. Janson, History of Art, Thames and Hudson, London, 1997.
- Slika 7.1a: <https://tinyurl.com/pkjytrr8>. Pridobljeno: 23. 4. 2021.
- Slika 7.2: J. Debicki idr., Zgodovina slikarske, kiparske in arhitekturne umetnosti, Modrijan, Ljubljana, 1998.
- Slika 7.2a: <http://www.quondam.com/31/3150bi06.gif>. Pridobljeno: 23. 4. 2021.
- Slika 8.1: http://cesaremarchetti.org/gallery/gal_img/UCtotb.jpg. Pridobljeno: 15. 5. 2016.
- Slika 8.2: <http://www.ng-slo.si/si/imagelib/zoom/default/ZBIRKE/NGS/NGS0305.jpg>. Pridobljeno: 5. 2. 2015.

Prazna stran

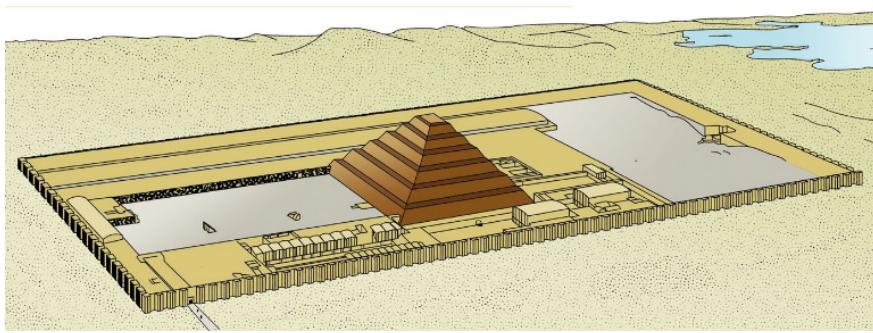
Prazna stran

Barvna priloga (k Izpitni poli 1)**1. naloga: Arhitektura v prazgodovini in starem veku**

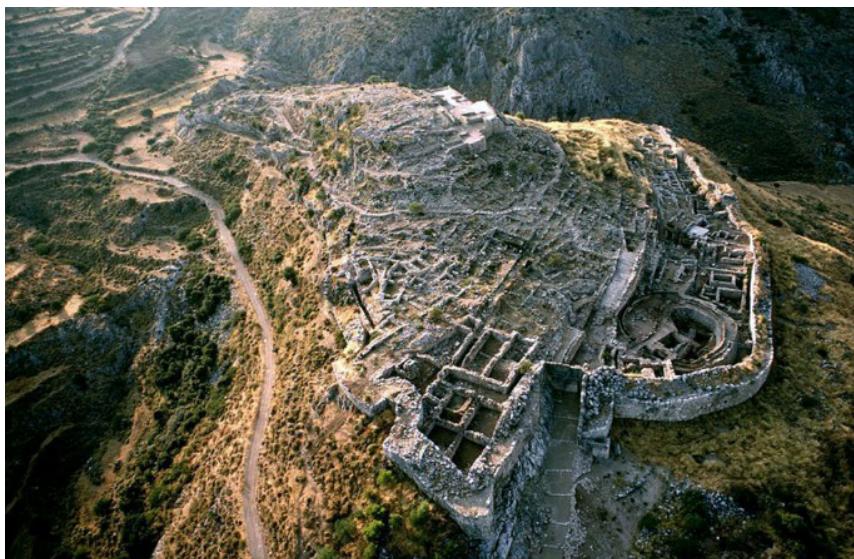
Slika 1.1

Slika 1.2

Slika 1.2a

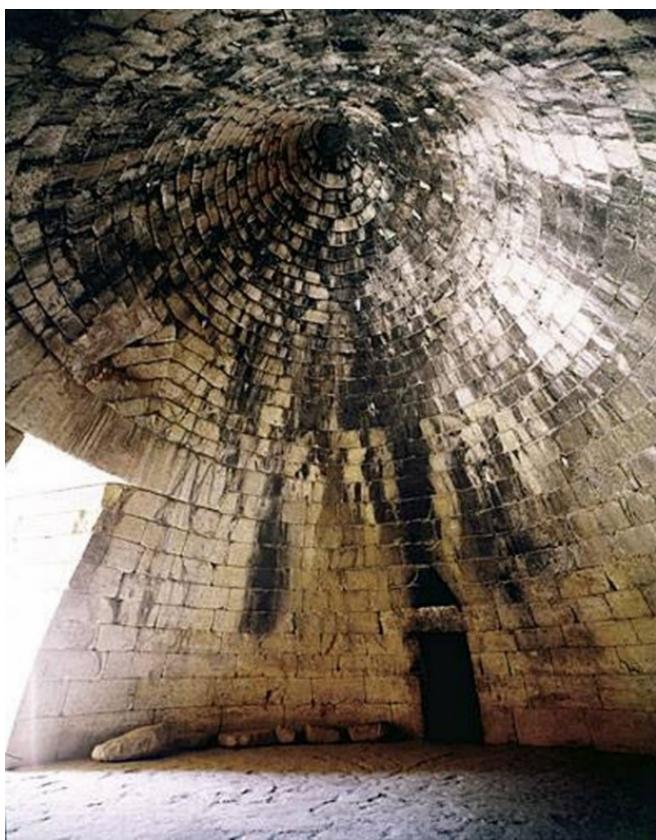
Slika 1.3

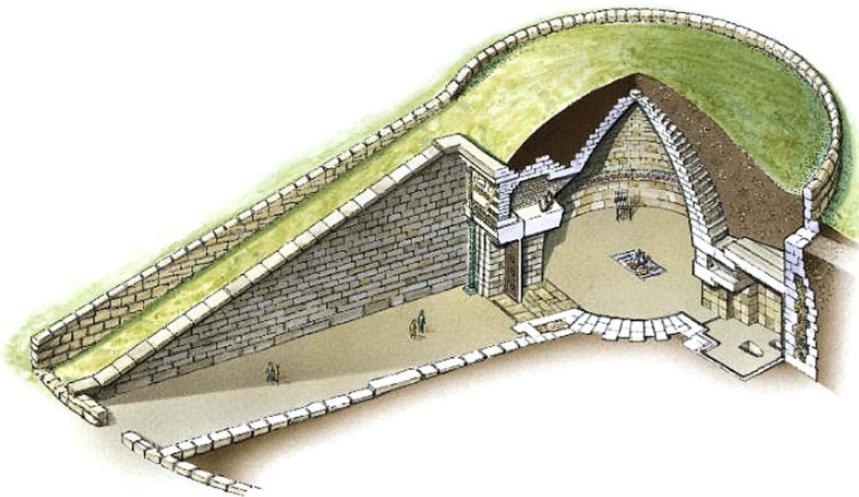
Slika 1.3a

Slika 1.4

Slika 1.5

Slika 1.5a

2. naloga: Umetnost in čas bolezni

Slika 2.1

Slika 2.2

Slika 2.3

M 2 2 1 5 6 1 1 1 2 9

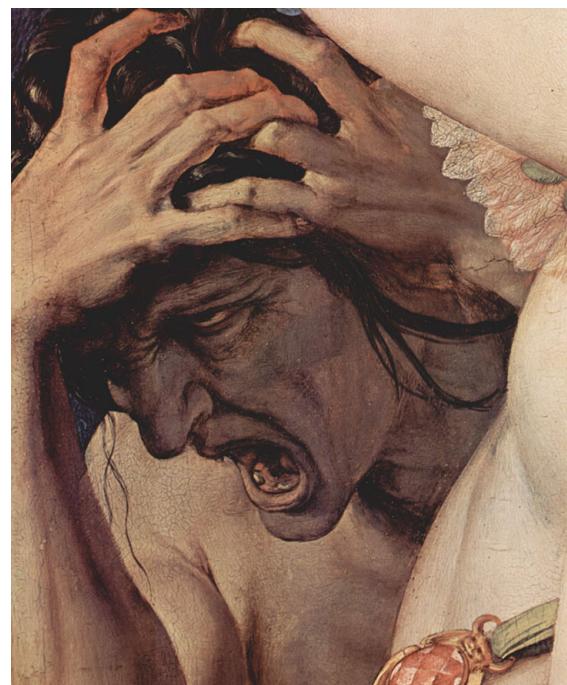
29/36

Slika 2.4

Slika 2.5

Slika 2.5a

3. naloga: Gotsko slikarstvo

Slika 3.1

Slika 3.2

M 2 2 1 5 6 1 1 1 3 1

Slika 3.3

Slika 3.4

4. naloga: Velike osebnosti od antike do renesanse

Slika 4.1

Slika 4.2

Slika 4.3

Slika 4.4

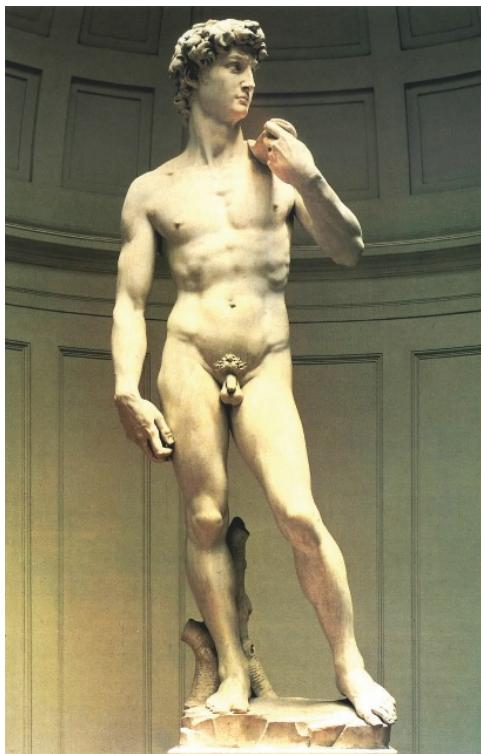

Slika 4.5

M 2 2 1 5 6 1 1 1 3 3

5. naloga: Renesančno kiparstvo

Slika 5.1

Slika 5.2

Slika 5.3

Slika 5.4

6. naloga

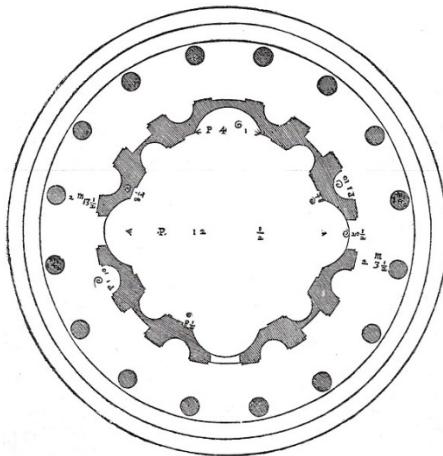
Slika 6.1

Slika 6.2

7. naloga

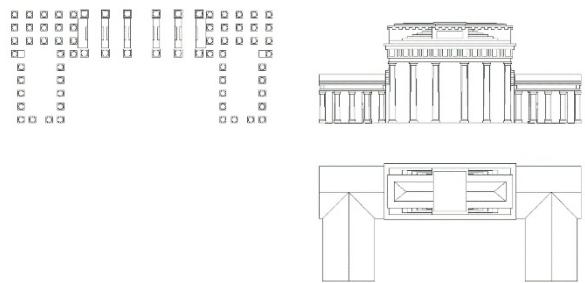
Slika 7.1

Slika 7.1a

Slika 7.2

Slika 7.2a

8. naloga

Slika 8.1

Slika 8.2